

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้กลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยทักษิณ (วิทยาลัยครูภาคใต้) ปีการศึกษา 2530 จำนวน 5 สถาบัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวนทั้งสิ้น 505 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เลือกกลุ่มเฉพาะนักศึกษาปีสูงสุดของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างและจำนวนแบบสำรวจที่สมบูรณ์ จำแนกตามสถาบัน

สถาบันในกลุ่มวิทยาลัยทักษิณ	จำนวนแบบสำรวจ	
	ที่แจก	ที่ใช้ได้
วิทยาลัยครูสงขลา	100	90
วิทยาลัยครูยะลา	100	81
วิทยาลัยครูภูเก็ต	100	99
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	105	101
วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	100	96
รวม	505	467
ร้อยละ	100	92.48

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ สาขาวิชา ระดับการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เพศ	หญิง	356
	ชาย	111
สาขาวิชา	วิชาการศึกษา	215
	วิชาการอื่น ๆ	252
ระดับการศึกษา	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	150
	ปริญญาตรี	317
การอบรมเลี้ยงดู	แบบประจำชีพิตาย	382
	แบบเผด็จการ	26
	แบบปล่อยปละละเลย	26
	แบบอื่น ๆ	33
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.00 - 2.00	52
	2.01 - 2.49	175
	2.50 - 3.00	169
	3.01 - 3.49	56
	3.50 - 4.00	15

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แก่ แบบสำรวจเกี่ยวกับจริยธรรม 5 ประการ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดลำดับความสำคัญของจริยธรรม ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะทางจริยธรรมขึ้นมา 18 ประการ แล้วนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะ หัวหน้าภาควิชา ในกลุ่มมหาวิทยาลัยทักษิณ ให้นำหนักและจัดลำดับความสำคัญ ตอนสุดท้ายของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดสำหรับแสดงความคิดเห็น (ตัวอย่างแบบสอบถามปรากฏในภาคผนวก หน้า 111)

ผู้วิจัยได้เลือกคุณลักษณะทางจริยธรรมที่ควรปลูกฝังให้กับนักศึกษาในกลุ่มมหาวิทยาลัยทักษิณ จากผลการตอบแบบสอบถามได้คุณลักษณะทางจริยธรรมเรียงตามลำดับความสำคัญ 5 ประการคือ

1. ความรับผิดชอบ
 2. ความมีระเบียบวินัย
 3. ความซื่อสัตย์สุจริต
 4. ความซื่อสัตย์สุจริต
 5. ความเสียสละ
2. นำคุณลักษณะทางจริยธรรม 5 ประการมานิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจเกี่ยวกับจริยธรรม
3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมซึ่งบ่งคุณลักษณะทางจริยธรรมแต่ละประการ จากแนวทางพัฒนาจริยธรรมไทยของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ 2523 : 146 - 157) และจากกองวิจัยทางการศึกษา (กองการวิจัยทางการศึกษา 2524 : 13 - 24)

ตัวอย่างพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย

- ปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา
- เก็บขยะหรือสิ่งสกปรกใส่ถังขยะ
- ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
- เก็บของเล่นหรือของใช้ภายในบ้านเมื่อเล่นหรือใช้เสร็จแล้ว

- ไม่ทำเสียงดังในหอสมุด
- ไม่เขียนข้อความบนฝาผนังบ้าน
- เข้าแถวหรือเข้าคิวทุกครั้งที่ใช้อาหารหรือทำกิจการอย่างอื่น
- ไม่สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ

ฯลฯ

4. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 5 ประการ จากเอกสาร และงานวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 จริยธรรมของเยาวชนไทย ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิก 2520 : 221 - 259)

4.2 การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ของสุรศักดิ์ สันติธัญญาโชค (สุรศักดิ์ สันติธัญญาโชค 2521 : 161 -178)

4.3 จริยธรรมของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดสงขลา ของลำดวน เกษตรสุนทร (ลำดวน เกษตรสุนทร 2529 : 98 - 111) และงานวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยครูทั่วประเทศของหน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู

5. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจริยธรรมไทย ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

6. สร้างแบบสำรวจวัดทัศนคติเชิงจริยธรรม โดยการสร้างเป็นสถานการณ์มีคำตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดและจำแนกเป็นระดับทัศนคติ จึงใช้เกณฑ์การแบ่งจริยธรรมตามลักษณะผลที่กระทบต่อบุคคล โดยแบ่งระดับจากต่ำไปหาสูง ซึ่งที่ประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย (กรมวิชาการ 2523 : 64) ได้กำหนดไว้ดังนี้

- 6.1 ระดับด้อยหรือขาดคุณสมบัติทางจริยธรรม
- 6.2 ระดับมีจริยธรรมเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง
- 6.3 ระดับมีจริยธรรมเพื่อผลประโยชน์ของผู้อื่น ในหมู่คณะ เล็ก ๆ
- 6.4 ระดับมีจริยธรรมเพื่อผลประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

7. ตัวเลือกทั้ง 4 จะไม่มีข้อใดถูกและผิด แต่จะกำหนดเป็นคะแนน โดยให้ลดหลั่นกัน

ลงมาก็คือ

ตัวเลือกระดับต่ำสุด	ให้คะแนนเป็น	1
ตัวเลือกระดับที่ 2	ให้คะแนนเป็น	2
ตัวเลือกระดับที่ 3	ให้คะแนนเป็น	3
ตัวเลือกระดับที่ 4	ให้คะแนนเป็น	4

8. ตัวเลือกระดับต่ำสุดให้คะแนนเป็น 1 เพราะต้อยหรือขาดคุณสมบัติทางจริยธรรม
 ตัวเลือกระดับที่ 2 ให้คะแนนเป็น 2 เพราะมีจริยธรรมเพื่อประโยชน์ของตนเอง
 ตัวเลือกระดับที่ 3 ให้คะแนนเป็น 3 เพราะมีจริยธรรมเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น
 ตัวเลือกระดับที่ 4 ให้คะแนนเป็น 4 เพราะมีจริยธรรมเพื่อประโยชน์ของสังคม

ส่วนรวม

9. ในการจัดระดับขั้นทัศนคติทางจริยธรรมเป็น 4 ระดับนั้น จัดระดับคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ระดับต่ำสุด	มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.74
ระดับที่ 2	มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.75 - 2.49
ระดับที่ 3	มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.24
ระดับที่ 4	มีค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.25 - 4.00

10. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสำรวจที่ร่าง เรียบร้อยแล้ว ไปขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา

ตลอดจนการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (รายชื่อผู้ให้คำแนะนำปรากฏในภาคผนวก หน้า 116)

11. การหาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ นำแบบสำรวจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) การหาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ ทำโดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ได้ความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ คุณลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 5 ประการ เท่ากับ 0.696

12. ตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัย

ธงชัยไปที่ป้ายประกาศพบไตรรงค์กำลังเขียนข้อความต่าง ๆ ลงบนฝาผนัง ธงชัยจะทำอย่างไร

- ก. อ่านและจำข้อความที่คิดว่ามีประโยชน์
- ข. ซีดข้อความนั้นทิ้งแล้วเขียนว่า "โปรดรักษาความสะอาด"
- ค. แจ้งให้เพื่อนคนอื่น ๆ ทราบจะได้ช่วยกันตักเตือน
- ง. บอกเพื่อนคนนั้นไม่ให้เขียนข้อความบนฝาผนังอีกต่อไป

13. แบบสำรวจทัศนคติเชิงจริยธรรมแบ่งเป็น 5 คุณลักษณะทางจริยธรรม รวมทั้งหมด 30 ข้อ ดังนี้ (รายละเอียดของแบบสำรวจปรากฏในภาคผนวกหน้า 126-134)

13.1 ความรับผิดชอบ	ได้แก่ข้อ	1, 6, 11, 16, 21, 26
13.2 ความมีระเบียบวินัย	ได้แก่ข้อ	2, 7, 12, 17, 22, 27
13.3 ความซื่อสัตย์สุจริต	ได้แก่ข้อ	3, 8, 13, 18, 23, 28
13.4 ความซนหมั่นเพียร	ได้แก่ข้อ	4, 9, 14, 19, 24, 29
13.5 ความเสียสละ	ได้แก่ข้อ	5, 10, 15, 20, 25, 30

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

แบบสำรวจวัดทัศนคติทางจริยธรรมทั้ง 5 ประการ รวม 30 ข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำไปแจกเป็นรายบุคคล แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในการนี้ได้มีหนังสือมาจากวิทยาลัยครูสงขลา เพื่อขออนุญาตผู้บริหารในกลุ่มสหวิทยาลัยทักษิณ (วิทยาลัยครูภาคใต้)

การจัดการทำข้อมูล

1. แยกวิเคราะห์แต่ละคุณลักษณะทางจริยธรรมทั้ง 5 ประการ โดยนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงหาความถี่

2. แยกข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทำการทดสอบหาค่า t และวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA โดยแยกตาม

- สถาบัน
- เพศ
- สาขาวิชา
- ระดับการศึกษา
- การอบรมเลี้ยงดู
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 หาค่าเฉลี่ย (Ferguson 1971 : 45)
 - 1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson 1971 : 62)
2. ใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของ 2 กลุ่ม (Two - tailed test) (Ferguson 1971 : 152)
3. ใช้ ANOVA วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม (Winer 1971 : 158) ถ้าพบคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ LSD (The least-significant difference method) (Krishnan Namboodiri, N., Liwis F. Carter and Hubert M. Blalock, Fr. 1975 : 235)
4. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r (Garrett. 1969 : 143)
5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 265 - 266)